

Η Παννυχίδα και το Ιερό Ευχέλαιο στη Θεολογική Σχολή του Α.Π.Θ. (ΦΩΤΟ + ΒΙΝΤΕΟ)

[/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Τέλεση της Παννυχίδος και του Μυστηρίου του Ευχελαίου στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης

Με κατάνυξη και τη δέουσα τάξη τελέσθηκαν πρόσφατα (2 Απριλίου 2015) στον Ιερό Ναό της Παναγίας Τριάδος της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης δύο Ακολουθίες, η Ασματική Παννυχίδα και το Ευχέλαιο, ως πνευματική προετοιμασία των φοιτητών για τη Μεγάλη Εβδομάδα και το Πάσχα.

Η Παννυχίδα πρόκειται για παλαιά Ακολουθία του ενοριακού-ασματικού τυπικού ψαλλόμενη, στην Κωνσταντινούπολη έως το 1204 και στη Θεσσαλονίκη έως την εποχή του αγίου Συμεών (†1429), κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Τεσσαρακοστής στη θέση του σημερινού Μοναχικού Αποδείπνου. Είναι δομημένη σε τρία ψαλμικά αντίφωνα με εφύμνιο μετά από κάθε στίχο. Περιλαμβάνει επίσης ευαγγελική περικοπή με κυρίαρχο θέμα την προσευχή. Οι ευχές της Παννυχίδος είναι κατανυκτικότερες και κατά τον άγιο Συμεών Θεσσαλονίκης

«θαυμάσαι...εξαιρέτως». Στο τέλος ψάλλεται ο αρχαίος δεκαπεντασύλλαβος ύμνος «Η ασώματος φύσις», κατ' επίδραση από το Μοναχικό Απόδειπνο. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι κατά τα Απόδειπνα των ημερών της Α΄ Εβδομάδος των Νηστειών αναγιγνωσκόμενες σήμερα ευαγγελικές περικοπές είναι κατάλοιπο της παλαιάς Ασματικής Παννυχίδος.

Το Ευχέλαιο, στηριγμένο στη σχετική μαρτυρία του Αποστόλου Ιακώβου (5, 14-15), είναι προϊόν μακράς εξελίξεως. Αρχικά πολύ απλή Ακολουθία με δύο ευχές (ευλογίας του ελαίου και χρίσεως) και αργότερα εκτενέστατη, πολύπλοκη και με πολλές εκδοχές. Από τον 8ο έως τον 15ο αι. γνώρισε τη μεγαλύτερη ανάπτυξή της στο πλαίσιο μάλιστα της θείας Λειτουργίας και σε σύνδεσμο με τον Όρθρο. Τον 13ο αι. ολοκληρώθηκε και σταθεροποιήθηκε το επταδικό σύστημα της Ακολουθίας, με επτά ιερείς, επτά διπλά Αναγνώσματα (Απόστολος, Ευαγγέλιο) και επτά ευχές. Καθοριστική συμβολή στην εξέλιξη αυτή είχε ο Πατριάρχης Αρσένιος Αντωναριανός, ο οποίος επέβαλε το «επταπάπαδον» και συμπλήρωσε τις ήδη υπάρχουσες στην εποχή του ευχές. Ειδική αναφορά στο επταδικό σύστημα του Ευχελαίου κάνει ο άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης, ο οποίος μεταξύ των άλλων σημειώνει ότι αυτό συμβαίνει «διά τα επταχώς αριθμούμενα εν Ησαΐα δώρα του Πνεύματος ἢ και διά τους επτά εκείνους του νόμου παλαιούς ιερείς, κύκλω σαλπίσαντας της Ιεριχού επτάκις προστάγματι θεϊκῷ και καταβαλόντας τα τείχη» (PG 155, 516C).

Η παλαιά αυτή παράδοση των επτά ιερέων τηρήθηκε και στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης με τη δυνατότητα ο κάθε ιερέυς να λέγει ένα ευαγγελικό ανάγνωσμα και την αντίστοιχη ευχή. Ο χορός ψαλτών της Σχολής υπό τη διεύθυνση του Επίκ. Καθηγητή π. Σπυρίδωνος Αντωνίου έψαλε τα σχετικά τροπάρια, καθώς επίσης τα προκείμενα των Αποστόλων και τα Αλληλουάρια των Ευαγγελίων κατά την αρχαία τάξη.

<https://www.youtube.com/watch?v=03GH0I9k23o&feature=youtu.be>

